

SEOSMULLAN TUOTESELOSTEEN LAATIMISOHJE

Seosmullalla tarkoitetaan MMMa 24/11 liitteen I kasvualustojen seosmullat (5A2) ryhmään kuuluvaa lannoitevalmistetta, joka on valmistettu teknisesti käsittelemällä, esimerkiksi *seostamalla erilaisia maa-aineksia*, kuten hiekkaa, savea ja turvetta. *Seosmullaan voidaan lisätä muita lannoitevalmisteita*, kuten kalkkia, lannoitteita tai maanparannuskompostia. Asetuksessa säädetään kasvualustojen tuoteselosteissa ilmoitettavat tiedot ja niiden analysointiin käytettävät menetelmät. Seosmullat voidaan markkinoida irtotavarana tai pakattuina, mikä tulee huomioida valittaessa tuotteelle tyyppinimeä kansallisesta lannoitevalmisteiden tyyppinimiluettelosta (Eviran määräys 1/2011).

Ostajan tulee aina saada tuotteen mukana säädösten mukainen tuoteseloste. Se on painettava tai kiinnitettävä pakkaukseen. Irtotavaran kyseessä ollen tuoteseloste voidaan liittää tuotteen mukana seuraaviin asiakirjoihin, esimerkiksi kuormakirjaan, liitteenä.

Tuotteen markkinoille saattamisessa huomioitavaa:

Ennen kompostia tai muuta vastaava lannoitevalmistetta sisältävän tuotteen markkinoille saattamista on tuotteen mikrobiologinen laatu (ei salmonellaa ja *Escherichia colien* määrä alle 1000 pmy/g) omavalvontasuunnitelman mukaisesti tarkistettava säännöllisesti mikrobiologisiin analyysiin pätevytyneessä laboratoriossa.

Myös kompostimullan raaka-aineena käytettävän kompostin tai muun käsitellyn orgaanisen aineksen soveltuvuus seosmullan tuotteistamiseen on syytä varmistaa. *Kasvualustaan käytetty käsitelty raaka-aine ei saa sisältää kasvien kasvua estäviä aineita (fytotoksisuusindeksi yli 80 %).* Raaka-aineena käytetty puhdistamoliete, lanta tai muu eläinperäinen sivutuote ja teollisuudesta peräisin oleva kasviperäinen materiaali on käsiteltävä hyväksytyssä laitoksessa ja raaka-ainetiedoissa on mainittava laitoksen hyväksyntänumero sekä käsitellyt raaka-aineet.

Elintarviketeollisuudesta peräisin olevat multajakeet on käsiteltävä siten, ettei niiden käyttöön kasvualustan raaka-aineena sisälly kasvitautien leviämrisiä. Kärittely vaatii laitoshyväksynnän.

Mikäli raaka-aineina käytetään metalliteollisuudesta peräisin oleva kivennäismaata, kuten valimohiekka on sen täytettävä haitallisten metallien ja orgaanisten haitta-aineiden osalta pysyväille kaatopaikalle sijoittamisen kriteerit (valtioneuvoston asetus 202/2006).

Rikkakasvien itäviä siemeniä ei pakatuissa kasvualustoissa saa olla yli 2 itänyttä litrassa, irtotavarana myytävässä tuotteessa vastaavasti enimmäismäärä on 5 itänyttä litrassa. Tuoteselosteessa voi olla myös maininta ”tuote sisältää tuulilevitteisiä rikkakasvinsiemeniä”, jolloin em. raja-arvoa ei sovelleta.

Rehu- ja lannoitevalvontayksikkö

Seosmullan tuoteselosteen laatimisohje

Irtotavarana myytäessä tuotteessa ei saa olla *roskia (lasit, metalli, muovit, luut, kivet) yli 0,5 % tuorepainosta (pakatuille raja-arvo 0,2 % tuorepainosta)*. Tuotteessa ei saa olla *eläviä kasvin juuria, juurakoita tms. kasvulliseen lisääntymiseen liittyviä osia eikä todettavissa hukkakauraa*.

Peltomaan tai vastaavan kasvualustaksi soveltuvan maa-aineksen sellaisenaan, ilman seulontaa tai muuta teknistä käsittelyä, markkinoille saattaminen ei kuulu lannoitevalmistelain piiriin, eikä tuotteelta vaadita tuoteselostetietoja. Tällöinkin on tavaran toimittajan hyvä antaa tuotteen mukana kuvaus mullan alkuperästä, käyttötarkoituksesta sekä omat yhteystietonsa.

Lisätietoja asiasta lannoitevalvonta@evira.fi

Liitteenä tuoteselostemallit 1. Teknisesti käsitellylle irtomullalle, 2. Lannoitetulle ja/tai kalkitulle irtomullalle ja 3. Kompostimullalle. Soveltaen niitä voidaan käyttää apuna myös pakatuille kasvualustoille tuoteselosteita laadittaessa.

Ohjeen sitovuus

Viranomaisen toiminnan tulee perustua laissa olevaan toimivaltaan ja viranomaistoiminnassa tulee tarkoin noudattaa lakia. Viranomaisohjeet eivät ole oikeudelliselta luonteeltaan muita viranomaisia tai toimijoita sitovia. Viime kädessä lainsäädännön soveltamista koskevat kysymykset ratkaisee tuomioistuin.

Tässä ohjeessa on sekä suoria lainauksia lainsäädännöstä että tulkintoja lainsäädännön soveltamisesta. *Lainsäädäntö on erotettu kursivilla*. Ohjeessa esitetyt tulkinnat ovat Eviran näkemyksiä siitä, miten lainsäädäntöä tulisi soveltaa.

Rehu- ja lannoitevalvontayksikkö

Seosmullan tuoteselosteen laatimisohje

1. TUOTESELOSTEMALLI

- Tyyppinimi:** *Teknisesti käsitelty irtomulta*
- Kauppanimi:** Toimijan itse keksimä tuotenimi, joka ei saa olla harhaanjohtava.
- Raaka-aineet:** Raaka-aineet ilmoitetaan tilavuuden mukaisessa järjestyksessä. Esim. hietamoreeni, tumma turve ja saves.
- pH:** x (mitattu tuoreesta maasta uuttosuhteella 1 osa maata 5 osaa vettä)
- Johtokyky:** x mS/m (mitattu tuoreesta maasta uuttosuhteella 1 osa maata 5 osaa vettä)
- Ravinnepitoisuudet:** *Vesiliukoinen typpi (N) x mg/kg ka (voidaan ilmoittaa lisäksi x mg/l tai mg/kg)*
Liukoinen fosfori (P) x mg/kg ka (voidaan ilmoittaa lisäksi x mg/l tai mg/kg)
Liukoinen kalium (K) x mg/kg ka (voidaan ilmoittaa lisäksi x mg/l tai mg/kg)
- (vesiliukoinen typpi: 1+5 uutto tuoreesta maasta; muut ravinteet: ns. CAT-uutto tuoreesta maasta menetelmänä SFS-EN 13652)
- Kosteus:** x %
- Orgaaninen aines:** x % ka
- Tilavuuspaino:** x g/l tai kg/m³ voidaan ilmoittaa. On aina ilmoitettava, kun ravinnepitoisuudet on ilmoitettu myös tilavuutta kohden eli mg/l
- Karkeusaste:** < x mm (seulakoko, jolla tuote seulottu)
- Haitallisten metallien pitoisuuksia ei tarvitse ilmoittaa tuoteselosteessa, mutta MMMa 24/11 liitteessä IV olevia raja-arvoja ei kuitenkaan saa ylittää.
- Käyttöohje:** Toimija voi antaa ohjeita käyttöä varten tai mainita mahdollisista käytön rajoitteista.
- Jos irtotavarana markkinoitavasta tuotteesta ei ole tehty rikkakasvin siementen itävyydestä (max 5 itänyttä/litrassa), tulee tuoteselosteessa olla maininta ”Tuote sisältää tuulilevitteisiä rikkakasvinsiemeniä.”
- Erätunniste:** Toimija voi itse antaa tuotteelle erätunnisteen, jonka perusteella tiedetään miltä ajanjaksolta ko. tuote on peräisin esim. kuukausi/vuosi. Erätunnistetieto voidaan antaa myös muiden tuotteesta annettavien kaupallisten asiakirjojen mukana.
- Valmistaja:** Valmistajan nimi ja yhteystiedot esim. osoite ja puhelinnumero

Rehu- ja lannoitevalvontayksikkö

Seosmullan tuoteselosteen laatimisohje

2. TUOTESELOSTEMALLI

Tyyppinimi: *Lannoitettu ja/tai kalkittu irtomulta*
Kauppanimi: Toimijan itse keksimä tuotenimi, joka ei saa olla harhaanjohtava.
Raaka-aineet: *Raaka-aineet on ilmoitettava tilavuuden mukaisessa järjestyksessä. Esim. hietamoreeni, tumma turve ja saves.*
Lisätyt aineet *Lisätyt lannoitteet ja kalkitusaineet, veden tai ravinteiden sitomista lisäävät aineet sekä niiden määrä.*
esim. "lannoite" NPK 1-2-3 100 kg/m³, peltotuhkaa (valmistajan tiedot) 10 kg/m³

pH: x (mitattu tuoreesta maasta uuttosuhteella 1 osa maata 5 osaa vettä)
Johtokyky: x mS/m (mitattu tuoreesta maasta uuttosuhteella 1 osa maata 5 osaa vettä)

Ravinnepitoisuudet: *Vesiliukoinen typpi (N) x mg/kg ka (voidaan ilmoittaa lisäksi x mg/l tai mg/kg)*
Liukoinen fosfori (P) x mg/kg ka (voidaan ilmoittaa lisäksi x mg/l tai mg/kg)
Liukoinen kalium (K) x mg/kg ka (voidaan ilmoittaa lisäksi x mg/l tai mg/kg)
Sivu- ja hivenravinteet voidaan myös ilmoittaa.
(vesiliukoinen typpi: 1+5 uutto tuoreesta maasta; muut ravinteet: ns. CAT-uutto tuoreesta maasta menetelmänä SFS-EN 13652)

Kosteus: x %
Orgaaninen aines: x % ka
Tilavuuspaino: x g/l tai kg/m³ voidaan ilmoittaa. *On aina ilmoitettava, mikäli ravinteet ilmoitetaan myös tilavuutta kohden eli mg/l*
Karkeusaste: < x mm (seulakoko, jolla tuote seulottu)

Rakeisuuskäyrä voidaan liittää myös tuoteselosteeseen.

Haitallisten metallien pitoisuuksia ei tarvitse ilmoittaa tuoteselosteessa, mutta MMMa 24/11 liitteessä IV olevia raja-arvoja ei saa ylittää.

Käyttöohje: Toimija voi antaa ohjeita käyttöä varten tai mainita mahdollisista käytön rajoitteista.

Jos irtotavarana markkinoitavasta tuotteesta ei ole tehty rikkakasvin siementen itävyydestiä (max 5 itänyttä/litrassa), tulee tuoteselosteessa olla maininta "Tuote sisältää tuulilevitteisiä rikkakasvinsiemeniä."

Erätunniste: Toimija voi itse antaa tuotteelle erätunnisteen, jonka perusteella tiedetään miltä ajanjaksolta ko. tuote on peräisin esim. kuukausi/vuosi. Erätunnistetieto voidaan antaa myös muiden tuotteesta annettavien kaupallisten asiakirjojen mukana.

Valmistaja: Valmistajan nimi ja yhteystiedot esim. osoite ja puhelinnumero

Rehu- ja lannoitevalvontayksikkö

Seosmullan tuoteselosteen laatimisohje**3. TUOTESELOSTEMALLI**

- Tyyppinimi:** Kompostimulta
- Kauppanimi:** Toimijan itse keksimä tuotenimi, joka ei saa olla harhaanjohtava.
- Raaka-aineet:** *Raaka-aineet on ilmoitettava tilavuuden mukaisessa järjestyksessä. Esim. maanparannuskomposti x % (puhdistamoliete, lanta ja turve/ hyväksyntänumero FIC029-00XXXX/2007NA), hiekka ja saves. Raaka-aineena käytetty puhdistamoliete, lanta tai muu eläinperäinen sivutuote ja teollisuudesta peräisin oleva kasviperäinen materiaali on käsiteltävä hyväksytyssä laitoksessa, raaka-ainetiedoissa on mainittava laitoksen hyväksyntänumero sekä käsitellyt raaka-aineet.*
- pH:** x (mitattu tuoreesta maasta uuttosuhteella 1 osa maata 5 osaa vettä)
- Johtokyky:** x mS/m (mitattu tuoreesta maasta uuttosuhteella 1 osa maata 5 osaa vettä)
- Ravinnepitoisuudet:** *Vesiliukoinen typpi (N) x mg/kg ka (voidaan ilmoittaa lisäksi x mg/l tai mg/kg)
Liukoinen fosfori (P) x mg/kg ka (voidaan ilmoittaa lisäksi x mg/l tai mg/kg)
Liukoinen kalium (K) x mg/kg ka (voidaan ilmoittaa lisäksi x mg/l tai mg/kg)
(vesiliukoinen typpi: 1+5 uutto tuoreesta maasta; muut ravinteet: ns. CAT-uutto tuoreesta maasta menetelmänä SFS-EN 13652)*
- Kosteus:** x %
- Orgaaninen aines:** x % ka
- Tilavuuspaino:** x g/l tai kg/m³ voidaan ilmoittaa. On aina ilmoitettava, kun ravinnepitoisuudet on ilmoitettu myös tilavuutta kohden eli mg/l
- Karkeusaste:** < x mm (seulakoko, jolla tuote seulottu)
- Haitallisten metallien pitoisuudet:** *Arseeni (As) x mg/kg ka
Elohopea (Hg) x mg/kg ka
Kadmium (Cd) x mg/kg ka
Kromi (Cr) x mg/kg ka
Kupari (Cu) x mg/kg ka
Lyijy (Pb) x mg/kg ka
Nikkeli (Ni) x mg/kg ka
Sinkki (Zn) x mg/kg ka*
- Käyttöohje:** Toimija voi antaa ohjeita käyttöä varten tai mainita mahdollisista käytön rajoitteista.
- Jos irtotavarana markkinoitavasta tuotteesta ei ole tehty rikkakasvin siementen itävyydestä (max 5 itänyttä/litrassa), tulee tuoteselosteessa olla maininta "Tuote sisältää tuulilevitteisiä rikkakasvinsiemeniä."
- Erätunniste:** Toimija voi itse antaa tuotteelle erätunnisteen, jonka perusteella tiedetään miltä ajanjaksolta ko. tuote on peräisin esim. kuukausi/vuosi. Erätunnistetieto voidaan antaa myös muiden tuotteesta annettavien kaupallisten asiakirjojen mukana.
- Valmistaja:** Valmistajan nimi ja yhteystiedot esim. osoite ja puhnro